

Jaakob Joosefin poika Jeesuksen veli

Tämän syksyn sensaatiomaisin uutinen arkeologian alueelta oli Jaakobin luuarkun löytyminen. Kun ensimmäisen kerran kuulin asiasta, pidin tietoa normaalina huuhaa-arkeologian väitteenä, sillä näillä alueilla on kovin paljon näennäistietoa liikkeellä. Pian kuitenkin kävi ilmi, että kyseessä on arkku, joka erittäin todennäköisesti on aito varhaisroomalaisen aikakauden ossuaari, sillä tekstin patina viittasi selvästi muinaislöytöön. Mutta voisiko kyseessä olla Uudessa testamentissa mainittu henkilörykelmä ja itse Jeesus Nasaretilaisen perhekuntalaisten nimet?

Kaikki kolme nimeä ovat hyvin tavallisia tuon ajan juutalaisia nimiä, ja arkku sellainen, joita on löydetty satoja. Erikoisuus on nimien yhdistelmässä. Tavallisesti luulaa-tikossa on vain vainajan nimi ja joskus lisäksi isän nimi. Veljen nimen esiintyminen on äärimmäisen harvinaista, joten hänen on täytynyt olla selvästi vainajaa tunnetumpi henkilö. Tämä yhdistelmän johdosta voidaan

päätellä, että kyseessä on hyvin todennäköisesti juuri Jeesus Nasaretilainen ja hänen veljensä Jaakob, joka Uuden testamentin mukaan oli myös kristillisessä seurakunnassa tunnettu henkilö ja alkuseurakunnan ensimmäinen johtaja.

Löytö on sensaatiomainen siksi, että juuri tämän lähemmäksi Jeesusta ei arkeologian keinoin enää voida päästä. Jeesuksen nimi esiintyy tässä ensimmäisen kerran arkeologisissa löydöissä. Raamatun ulkopuolella hänet mainitaan kyllä esimerkiksi Josefuksen historiateoksessa pari kertaa. Luuarkku löytyi erään juutalaismiehen yksityiskoel-masta. Hän kertoi ostaneensa sen arabipuolelta antiikkikauppiaalta. Häneltä kysyttiin, miksei hän ollut aiemmin kertonut omistavansa näin ainutlaatuista esinettä. Siihen mies oli vastannut, ettei hänelle tullut mieleenkään, että Jumalan Pojalla olisi veljeä, joten hän piti sitä vain tavallisen juutalaisen miehen arkkuna.

Mielenkiintoinen lausuma juutalaiselta! Oli-ko Jumalan Pojalla sitten veljeä? Matteuksen evankeliumin mukaan nasaretilaiset sanoivat Jeesuksesta: ”Eikö hän ole se rakennusmiehen poika? Eikö hänen äitinsä nimi ole Maria, ja ovathan Jaakob, Joosef, Simon ja Juudas hänen veljiään?” (Matt. 13:55). Koska samainen evankeliumi kertoo Jeesuksen siinneen Pyhästä Hengestä ja syntyneen neitsyt Mariasta (Matt. 1:18), niin juutalaismies oli osittain oikeassa. Katolilaisille löytö on hiukan kiusallisempi, sillä he opettavat Marian olleen ikuinen neitsyt ja siksi väittävät muiden poikien syntyneen Joosefin aiemmasta avioliitosta. Tähän ei Raamattu anna minkäänlaista vihjettä.

Herran veli Jaakob esiintyy Uudessa testamentissa yhteensä yksitoista kertaa, ja usein

hyvin keskeisissä kohdissa. Hänet mainitaan erikseen ensimmäisten ylösnousseen kohdanneiden joukossa (1. Kor. 15:7) ja myöhemmin hän toimii Jerusalemin apostolikokouksen puheenjohtajana (Ap.t. 15:13). Hän on myös Jaakobin kirjeen kirjoittaja.

Tässä meille tämän vuoden joulusaarna: Jeesus on neitseestäsyntynyt Jumalan Poika, joka on tullut ihmiseksi nasaretilaiseen perheeseen. Hänen ihmisyytensä on hyvin todistettu ja ilmeinen. Hänen jumaluutensa on Raamatussa ilmoitettu. Hänet voidaan uskossa ottaa vastaan syntien sovittajana ja anteeksiantajana.

2.12.2002

Eero Junkkaala

Opiskelijoita STI:n kahvihetkessä.